
**RTÜK Başkanı Prof. Dr. Davut Dursun:
“İzleyicilerin özellikle dizilerde
kurguyla gerçeği ayırmada çok mahir
olmadığını gözlüyoruz.”**

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) tarafından iki ayda bir düzenlenen 'RTÜK Toplantıları'nın bu ayki konuğu Televizyon Yapımcısı ve Yönetmen Birol Güven oldu. Televizyon Dizilerinde Gündelik Hayatın Temsili' konulu konferansı RTÜK Başkanı Prof Dr. Davut Dursun, Üst Kurul Üyeleri **Prof. Dr. Hasan Tahsin Fendoğlu**, Doç. Dr. Ahmet Yıldırım, Dr. A. Vahap Darendeli, Dr. Hamit Ersoy, Hülya Alp, Esat Çıplak ve Süleyman Demirkan ile Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ahmet Çiftçi ve öğrencileri, çok sayıda basın mensubu ve RTÜK personeli izledi.

Toplantının açılışında konuşan Üst Kurul Başkanı Prof. Dr. Davut Dursun, vatandaşların dizi karakterlerine duyduğu yakınlığı esprili bir dille anlattı. Dursun, rol icabı ölen bir karakter için insanların helva yapıp dağıtabildiğini, cenaze namazı kılabilirdiğini söyledi. “Toplumumuzda izleyicimizin, kurgusal olanla gerçek olanı ayırmada çok mahir olmadığını gözlüyoruz” şeklinde konuşan Dursun, "Özellikle dizilerde bu daha belirgin" dedi. Bunun önüne geçebilmek için medya okuryazarlığı dersinde çocuklara gerçeğe kurgunun farkını göstermeye çalıştıklarını dile getiren

Dursun, şunları söyledi: "Dizilerin kurgusallığının farkında olmayan izleyiciler, dizideki sevdiği, takdir ettiği karakterlerle özdeşleşiyor. Gündelik hayatın temsilinde önemli bir sorun var, senarist arkadaşlarımız da üzerlerine düşenleri yapıyorlardır. Gündelik hayatın ne kadarı temsil edilirse izleyici nezdinde dikkat çeker ve onu izler, ne kadarı da gündelik hayatın ötesinde bir entrika dünyasına dönüşürse daha çok ilgi çeker bunlar tartışılmalı."

RTÜK Başkanı Davut Dursun'un ardından konuşma yapmak üzere kürsüye gelen Birol Güven, kendilerini sinemada gündelik hayatın son temsilcisi olarak gördüklerini söyledi. Gündelik hayatı dizilere yansıtan senaristlerin diğer türlerdeki dizilerle girdikleri rekabeti kaybetmek üzere olduklarını belirten Güven, **"İyinin filmi olmuyor. Seyirci iyi bir şeyi izlemiyor. Mutlu bir aileye kimse dönüp bakmıyor. Ama o çift kavga ederse dönüp bakıyoruz."** diye konuştu. Kendilerinin yaptığı dizilerin çocuklar ve aileler için sığınacak bir liman gibi olduğunu belirten Güven, **"Biz iyiyi, güzeli dizi yapıyoruz ama patron bu iyiden, güzelden para kazanamıyor. Birilerinin patronun iyiden para kazanmasını sağlaması lazım."** şeklinde konuştu.

Birol Güven, "Nasıl futbolda 1. ve 2. lig var, bence televizyon için de iki ayrı lig olmalı. Çocukların ekrandan çekildiği saatlere kadar, gündelik hayatı konu alan, iyilik ve güzellik dizileri yer almalı ve bu diziler kendi içlerinde rekabet etmeli, ama benim dizimin olduğu saatte, entrika dizisi olursa ben onlarla rekabet edemem. Bu kulvardaki diziler, çocukların ekran başında olmadığı saatlerde yayınlanmalı." dedi. Güven, hiçbir yasaklamadan yana olmadığını ancak çocukların, entrika ve cinsellik gibi konuları sıkça işleyen dizilerden uzak durması gerektiğinin altını çizdi.

Dizilerdeki reytingleri değerlendiren Güven, izleyicinin dizilerde daha çok olumsuzluklara ve entrikalara yoğunlaştığını belirterek, "Ben ne zaman Çocuklar Duymasın dizisinde boşanma kararı alsam, reyting oranları artıyor. Yoğun bakım sahnesi, kavga sahnesi her zaman reyting alan sahnelerdir" ifadelerini kullandı. İzleyicinin doz aşımına uğradığını söyleyen Güven, giderek daha sert içeriklerin talep edilmeye başlandığını sözlerine ekledi.

TV dünyasıyla ilgili çarpıcı tespitlerde bulunan Güven, TV'nin ideal bir şey olmadığını belirterek, "TV, içinde reklamlar yayınlansın diye yapılan bir şey, reklam verenler çocuklar için yapılan dizileri istemiyor. Çünkü çocuklar onlara göre tüketici kitlesini oluşturmuyor." değerlendirmesinde bulundu. Güven, "İşin reklam kısmına bakıldığında orda daha büyük bir cehalet içindeyiz. Reklam verenler dizi içeriklerine göre değil, önlerine gelen reyting raporlarına bakarak karar veriyorlar. Dizileri izleseler markalarını bu dizilere emanet etmezler." şeklinde konuştu.

TV'nin iki nedenle izlendiğini söyleyen Güven, bu nedenleri şöyle sıraladı: "Ne olacağını merak ettiğimiz için ki bu drama dizilerinin temel kurgusudur. İkincisi de nasıl olacağını merak ettiğimiz için. Komedi dizilerini de bu nedenle izleriz. Merak unsuru tek başına bir neden değildir. İnsanlar Titanik filminin sonunu biliyorlardı ancak en çok izlenen film oldu."

Birol Güven konuşmasına şöyle devam etti: "Biz de özeleştiri yapıyoruz. Masum değiliz hiç birimiz. Örneğin 'Arka Sıradakiler' dizisinde bazı sahneler var. Yönetmenime soruyorum. 'Bu sahneler geç saatlerde yayımlanacak' diyor. Ancak bir sonraki hafta

bakıyorsunuz dizinin özetinde bu sahneler daha erken saatlerde veriliyor. Dizinin en önemli sahneleri bunlar çünkü.”

Türkiye’de üst düzeyde bir etkileşim olduğunu ifade eden Güven, TV’de ilginç bir şey olduğunda herkesin birbirini internet veya telefon vasıtasıyla anında haberdar ettiğini, TV’yi artık büyük bir tiyatro salonunda izliyormuşuz gibi izlediğimizi söyledi.

Televizyonların toplum üzerindeki etkisi nedeniyle, TV’cilerin de doktorlar gibi bir Hipokrat yemini etmelerinin zamanının geldiğini savunan Güven, “Bunlar etik kurallarla çözülebilir. Reklam verenler çözebilir. 21.30’dan sonra reklam verin dense buna itiraz etmeyeceklerini sanıyorum. Türkiye’de uluslararası şirketler bu konuda çok etkin. Belki 2000 yılına kadar Dünya’da başarı için her şey mubahtı ama artık 2012 yılında şirketler itibarından para kazanmayı öğrendiler. Artık ne kadar başarılı olduğunuz değil de ne kadar itibarlı olduğunuz daha önemli. Dolayısıyla bu reklamların bulunduğu yerler de onların (şirketlerin) bir itibar notu.” diye konuştu.

Daha sonra soruları yanıtlayan Birol Güven, dizi sürelerinin uzunluğu konusunda, **"Seyirci uzun dizi izlemek istiyor. Biz kısa dizi yaptık ve battık. Kısa dizi izlediğinde seyirci kendini kandırılmış hissediyor. İzleyici uzun dizileri izlemediği zaman uzun diziler de kısalmış. TV’de hiç dizi izlemem diyen insanlara bakıyorsunuz aynı akşam internette bir dizinin 4-5 bölümünü birden izliyor. Ancak üretim aşamasında çalışma saatleri konusunda sıkıntı varsa o zaman problem var demektir"** diye konuştu.

Birol Güven bir başka soru üzerine “TV’cilerin bir makro planı yoktur, ‘Hadi toplantı yapalım, toplumu yönlendirelim’ demeyiz. Toplum senaristi yönlendirir. TV biraz arkadan gelir. Her ülke kendi sorununun senaryolaştırır. Dinamik bir toplumuz, sorunlarımız da değişecek. Bundan birkaç yıl sonra başka şeyler izleyeceğiz.” dedi.

RTÜK Başkanı Prof. Dr. Davut Dursun toplantının kapanışında yaptığı konuşmada “Sadece RTÜK’ün veya izleyicilerin değil; TV dünyasının içinden bir ismin de bazı şeylerden şikâyetçi olduğunu öğrenmek çok ilginç oldu.” dedi. Dursun ayrıca Birol Güven’in İyi Uykular Çocuklar Projesinin hazırlanmasında ve yayımlanmasında çok önemli katkısı olduğu bilgisini dinleyicilerle paylaşarak destekleri için ünlü yapımcıya teşekkür etti. (23.12.2011)